
Jasna Mokos

Etnografski muzej

Zagreb

jmokos@emz.hr

Primljeno: 28. 9. 2015.

Prihvaćeno: 5. 10. 2015.

Izložbe Etnografskog muzeja u Zagrebu u 2014./2015. godini

IZLOŽBE U ETNOGRAFSKOM MUZEJU

O MEĐIMURSKOJ TRADICIJSKOJ GLAZBI I OKO NJE

Etnografski muzej, 16. srpnja – 30. kolovoza 2014.

Autorice izložbe: Lidija Bajuk
mr. sc. Željka Petrović Osmak
dr. sc. Irena Miholić

Izložba je postavljena u sklopu 48. međunarodne smotre folkloru. U suradnji s Institutom za etnologiju i folkloristiku, Etnografski je muzej predstavio fenomene nematerijalne kulturne baštine Međimurske županije, a izložbom su obuhvaćena tradicijska glazbala, plakati, fotodokumentacija, literatura i audiovizualni zapisi. Prikazani su i segmenti aktivnosti Udruge Matapur vezane uz temu, a izložba je popraćena predavanjima i radionicama pod nazivom *Zlatna grana* i *Međimurska tradicijska glazbala*.

IZLOŽBA DJEČJE UMJETNOSTI JAPANANA

Etnografski muzej, 9. listopada – 9. studenoga 2014.

Kustosica izložbe: dr. sc. Zvezdana Antoš
Suradnica na izložbi: Gordana Viljetić

Izložba je rezultat suradnje Etnografskog muzeja u Zagrebu i Muzeja dječje umjetnosti u japanskom gradu Hamadi. Započeta 2010. godine, suradnja se temelji na međusobnoj razmjeni i prezentaciji dječjih likovnih radova. Izložba je postavljena u okviru stalnog postava izvaneuropskih zemalja, a popraćena je radionicama izrade origamija za djecu predškolskog i školskog uzrasta.

U POTRAZI ZA ŽENSKIM ARHETIPOM: SLAVENSKE I INDIJSKE BOGINJE

Etnografski muzej, 23. listopada – 1. prosinca 2014.

Autorica izložbe: Irena Gayatri Horvat
Suradnice na izložbi: Tamara Nikolić Đerić
Renata Santo
Sanda Stanačev Bajzek
Likovni postav: Irena Gayatri Horvat

Izložbom je prikazana srodnost staroslavenskih i indoeuropskih mitoloških tema. Autorica je pokušala donijeti pregled slavenskih i indijskih božica posluživši se umjetničkom interpretacijom ženske kozmičke snage koja pokreće život. Na temelju istraživanja iz polja poredbene lingvistike propitivane su funkcije i nazivi bogova/božica u praslavenskoj i praindieuropskoj kulturi s osvrtom na ženski arhetip i utjelovljenje temeljnih ženskih principa.

Izložba je rezultat interdisciplinarnog istraživanja, realizirana je u suradnji s Udrugom Lotos – Indijskim kulturnim centrom, a popratile su je pripovjedaonice, predavanja i edukativne radionice.

NAZIV IZLOŽBE: SLIKE OD SLAME I BOŽIĆNJACI BAČKIH HRVATA BUNJEVACA

Etnografski muzej, 6. prosinca 2014. – 11. siječnja 2015.

Autorica izložbe: Danijela Križanec Beganović
Suradnica na izložbi: Bojana Poljaković
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

Na poticaj HKPD *Matija Gubec*, Društva podunavskih i vojvođanskih Hrvata iz Zagreba i Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost *Ivan Antunović* iz Subotice, postavljena je izložba slika od slame koje se izrađuju u okolici Subotice. Prve slike nastale su početkom sedamdesetih godina 20. stoljeća, a razvile su se iz već postojeće tradicije obrade slame poznate preko sto godina. Slama kojom Vojvodina obiluje nadahnula je *slamarke* da upliću brojne manje predmete kojima su resile odijelo i kosu za blagdane, ali i druge prigode. Izvorno obiteljski običaj proširio se iz Đurđina, Tavankuta i Žednika po obližnjim salašima. Nakon obrade slame, različitim tehnikama oblikuju se tradicijski, ali i suvremeni prikazi iz života. Svaka slika odraz je individualnog rukopisa i poetike. Danas su dio i ruralne i urbane sredine. Osim slika bili su izloženi i *božićnjaci*, tj. božićni kolači-kruhovi urešeni figuricama, također izrađenima od tijesta, kojih prikaz simbolizira božićne jaslice.

IZLOŽBA BOŽIĆNIH JASLICA

Etnografski muzej, 15. prosinca 2014. – 20. siječnja 2015.

Autor izložbe: Josip Barlek

Muzej je u prostorima kružne dvorane na prvome katu predstavio jaslice – autorske radove članova Udruge prijatelja hrvatskih božićnih jaslica izrađene od različitih materijala.

IZLOŽBE ETNOGRAFSKOG MUZEJA U GOSTIMA

DJEČJE IGRAČKE IZ HRVATSKE BAŠTINE

Muzej Slavonije, Osijek, 27. siječnja – 4. svibnja 2014.

Autorica izložbe: dr. sc. Iris Biškupić Bašić
Suradnici na izložbi: Jasminka Vujičić
Matija Dronjić
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

DJEČJE IGRAČKE IZ HRVATSKE BAŠTINE

Etnografski muzej Istre / *Museo Etnografico dell'Istria*, Pazin, 6. svibnja – 15. listopada 2014.

Autorica izložbe: dr. sc. Iris Biškupić Bašić
Suradnici na izložbi: Jasminka Vujičić
Matija Dronjić
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

DJEČJE IGRAČKE IZ HRVATSKE BAŠTINE

Muzej Tropolja, Velika Gorica, 10. prosinca 2014. – 3. ožujka 2015.

Autorica izložbe: dr. sc. Iris Biškupić Bašić
Suradnici na izložbi: Jasminka Vujičić
Matija Dronjić
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

Izložba je, prilagođena izložbenom prostoru, predstavila bogatstvo i raznolikost dječjih igračaka u nas. Na izložbi su prikazani predmeti specifični svojom izvornošću, rijetkošću, funkcijom i ljepotom, izrađivani od kraja 19. stoljeća u hrvatskim selima. Izložene su igračke koje su izrađivala djeca koristeći materijale iz prirode, ali i one koje su za njih radili njihovi ukućani nalazeći uzore u okolini. Najbrojniji dio izloženih predmeta igračke su koje su radili stanovnici pojedinih sela u organiziranim zadrugama, a za tržište, poput dječjih igračaka iz prigorskog sela Vidovca, Hrvatskog zagorja i iz sela Zelovo u Dalmatinskoj zagori. Izložene igračke iz Zbirke Etnografskog muzeja su životinjski likovi, svirale, dječje pokućstvo, prijevozna sredstva i druge, a izrađene su od drveta, keramike i šiblja.. Zahvaljujući vještini izrade vrsnih majstora dječjih igračaka, one koje se i danas izrađuju u selima Hrvatskog zagorja, 2009. godine upisane su kao svjetska baština na UNESCO-ovoj Reprezentativnoj listi nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Filmovima snimljenima u selima Hrvatskog zagorja i Prigorja predstavili smo majstore i radionice u kojima nastaju drvene i keramičke dječje igračke.

TRADICIJSKE DJEČJE IGRAČKE IZ HRVATSKE

Centar za kulturu i obrazovanje, Susedgrad, 4. travnja – 2. svibnja 2014.

Autorica izložbe: dr. sc. Iris Biškupić Bašić
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

Izložbom su obuhvaćene tradicijske igračke koje se i danas izrađuju i koriste u dječjoj igri. Sve igračke podrijetlom su iz sjeverozapadne Hrvatske, a izrađene su u obrtničkim radionicama.

TRADICIJSKE IGRAČKE

Dječja knjižnica „M2“, Zagreb, 3. ožujka – 31. ožujka 2014.

Autorica izložbe: Željka Jelavić

Manja tematska pedagoška izložba obuhvatila je tradicijske drvene igračke i igračke-instrumente koji se i danas izrađuju i koriste.

IDEMO NA KAVU!

POGLED ZAGREBAČKIH I ZADARSKIH PODUZETNIKA NA KULTURU KONZUMIRANJA KAVE

Narodni muzej, Zadar, 30. siječnja – 30. ožujka 2014.

Autorica izložbe: dr. sc. Zvezdana Antoš
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

Izložba, originalno postavljena u Etnografskom muzeju u Zagrebu 2010. godine kao rezultat dvogodišnjeg interdisciplinarnog istraživanja, predstavila je fenomen kave kroz načine uzgoja, proizvodnju i putove širenja kroz prošlost. Prikazane su navike i običaji vezani uz načine konzumiranja kave u prošlosti i sadašnjosti.

HRVATSKA NEMATERIJALNA BAŠTINA NA UNESCO-OVIM LISTAMA

Hrvatski muzej turizma, Opatija, 4. travnja – 1. srpnja 2014.

Autorica izložbe: dr. sc. Iris Biškupić Bašić
Likovni postav: Nikolina Jelavić-Mitrović

Izložba je rezultat dugogodišnjeg rada i nastojanja Republike Hrvatske i Ministarstva kulture, kao vodećeg tijela zaduženog za čuvanje i zaštitu kulturnih dobara, s lokalnim zajednicama, stručnjacima i nositeljima dobara, na upisu hrvatskih kulturnih dobara na svjetske liste. Od 2009. godine broj hrvatskih kulturnih dobara na UNESCO-ovim listama raste pa ih je do danas uvršteno trinaest na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva te jedno nematerijalno kulturno

dobro na Listu ugrožene nematerijalne kulturne baštine kojoj je potrebna hitna zaštita. Na izložbenim panoima uz tekst i fotografije o svakom dobru prikazana je i karta lokaliteta kao i prostor Hrvatske iz kojeg kulturno dobro dolazi. Izložbu prati i kratki film o trinaest fenomena te i najnoviji film iz posljednje kandidature. Gdje je bilo moguće publika može čuti i zvukovne zapise. Uz pojedina dobra izloženi su i predmeti koji ih karakteriziraju.

100 PRESEPI

Crkva S. Maria del Popolo, Rim, Italija, 27. studenoga 2014. – 6. siječnja 2015.

Izbor predmeta: Danijela Križanec Beganović

Na međunarodnoj izložbi „100 jaslica“ u Rimu Muzej tradicionalno predstavlja jaslice iz fundusa. Ove su godine izložene tri jasličke cjeline, dvije iz sjeverozapadne Hrvatske i jedna iz Tirola.

BORGH E PRESEPI

Sutrio, Italija, 11. prosinca 2014. – 15. siječnja 2015.

Izbor predmeta: Danijela Križanec Beganović

Etnografski muzej dugi niz godina sudjeluje na međunarodnoj izložbi božićnih jaslica u gradu Sutriu u sjeveroistočnoj Italiji, a ove je godine izložena jedna jaslička cjelina iz Jastrebarskog.

NAZIV IZLOŽBE: VIC O PLAVUŠI: STEREOTIPI U KOJIMA ŽIVIMO

Muzej grada Šibenika, 18. prosinca 2014. – 31. siječnja 2015.

Autorica izložbe: mr. sc. Irena Kolbas

Suradnik na izložbi: Luka Strašek

Izložba je, u nešto manjem opsegu nego što je bila postavljena u Etnografskom muzeju, predmetima, dokumentima, fotografijama i umjetničkim djelima predstavila promišljanja, osjećaje i oblike ponašanja uzročno i posljedično vezane uz predrasude i stereotipe koji nas prate i/ili s kojima živimo cijeli život. Izložba je dotaknula temu rasnih, spolnih, etničkih, jezičnih i inih stereotipa kojima smo okruženi.

UPUTE AUTORIMA

Etnološka istraživanja, časopis u izdanju Etnografskog muzeja u Zagrebu, izlazi jednom godišnje i u njemu se objavljuju radovi iz područja etnologije i kulturne antropologije, muzeologije: znanstveni i stručni članci, prikazi, izvještaji sa skupova, radovi vezani uz djelatnost Etnografskog muzeja, kao i etnografskih odjela zavičajnih i gradskih muzeja te etnografskih zbirki u Hrvatskoj i drugo.

Tekstovi se objavljuju na hrvatskom i engleskom jeziku.

Nakon uredničke redakcije članci se prosljeđuju recenzentima, a za objavljivanje je potrebno usuglasiti tekst s recenzentskim sugestijama.

Rukopise je moguće predati elektroničkom poštom na adresu: ei@emz.hr

Tekstovi za objavljivanje trebaju biti uređeni i strukturirani na sljedeći način:

ČLANCI – ukupno od 30.000 do 45.000 znakova uključivo: *naslov* članka, *ime* autora i ustanove u kojoj radi, e-mail adresa, *kratki sažetak* do 100 znakova, *tekst* članka (pisati u slijedu i bez uporabe tabulatora), *bilješke* (footnotes, označiti arapskim brojkama), *bibliografija*.

PRIKAZI, IZVJEŠĆA – od 6.000 do 12.000 znakova

PRILOZI (slikovni, notni i dr.) – priloge označiti rednim brojevima slijedom pojavljivanja, a u tekstu označiti mjesta s kojima su prilozi povezani, primjerice (Sl. 3) ili (Tab. 2.1.) ili (Graf. 1). Prilozi moraju kvalitetom zadovoljiti uvjete tiska.

CITATI – citat do 45 riječi navoditi unutar teksta pod navodnim znacima regularnim fontom slova; ukoliko je citat veći, treba ga izdvojiti iz cjeline teksta kao zaseban paragraf uz navodne znakove. KURZIV koristiti za lokalne nazive, istaknute sintagme i sl.

REFERENCE u tekstu navoditi u zagradi, uz prezime autora, godinu objavljivanja teksta i referiranu stranicu, npr. (Gullestad 1991: 94-95); tekstove autora objavljene u istoj godini navesti uz godinu i slovo, npr. (Amit 2000a, 2000b).

BIBLIOGRAFIJA na kraju teksta, abecednim redom prema autorima, više djela istoga autora navesti kronološki. U bibliografiji navoditi samo radove koji su citirani u tekstu.

- *Autorske knjige*

Delorko, Olinko. 1960. *Istarske narodne pjesme*. Zagreb: Institut za narodnu umjetnost.

- *Urednička knjiga*

Jackson, Anthony, ur. 1987. *Anthropology at Home*. London: Tavistock Publications Ltd.

- *Poglavlje u knjizi*

Grau, André. 1999. "Fieldwork, politics and power". U *Dance in the Field*. T.J. Buckland, ur. London: Macmillan Press, str. 163-174.

- Članak u časopisu

Gullestad, Marianne. 1991. "Cultural sharing and cultural diversity". *Ethnologia Europaea* 21/1: 87-96.

- Novinski članak

Horvat-Pintarić, Vera. 1991. „Krvavi koncert na hrvatskim bojištima“. *Globus*, Zagreb, 20. prosinca, str. 59, 61.

- Knjiga/članak/tekst objavljen u elektroničkom obliku (kao navedeni primjeri, bez paginiranja, uz dodatak internetske adrese i datuma pristupa)

Janz, Bruce. 2004. "Coming to Place". *Environmental and Architectural Phenomenology Newsletter*, <http://www.arch.ksu.edu/seamon/janz.html> (10.4.2007.)

Primorac, Branka. 2008. „Sve o Karlovcu u jednoj knjizi“. *Večernji list online*, 17. travnja, <http://www.vecernji.hr/newsroom/culture/3059929/index.do> (17.4.2008)

Ostale vrste izvora (film, pisma, rukopisi, disertacije, usmeno priopćenje) navoditi prema *The Chicago Manual of Style (author-date system)*.

Rok za prijavu sažetaka: **15. travnja 2016.**

Rok za predaju završnih inačica tekstova: **1. lipnja 2016.**

Molimo Vas da sažetke i radove šaljete u elektroničkom obliku na adresu: ei@emz.hr

Više o časopisu *Etnološka istraživanja* na:

<http://www.emz.hr/Istraživanja/Etnološka%20istraživanja>

<http://hrcak.srce.hr/etnoloska-istrasivanja>